

pepco®

Surorile

– o poveste de Crăciun

Natalia

Priveam luminile sclipitoare ale bradului de Crăciun din casa părinților mei. Stăteam în tăcere deplină. Cred că m-au obosit agitația familiei, zgomotele zilnice. Eram obișnuită să trăiesc singură, în liniște, într-o simbioză. Doar eu și motanul meu. Nu ne incomodam unul pe celălalt. La început, nu ne arătam prea mult afecțiunea, nu ne băgam în seamă prea des, dar, în timp, m-am obișnuit cu Gandalf urcându-se în poala mea, aproape răsturnând laptopul care era de obicei acolo. Îmi plăcea tare mult viața mea, atât de diferită de a surorii mele. Mult timp nu am reușit să înțeleg cum își găsea fericirea în viața de zi cu zi, era ceva de neconceput pentru mine. Dar simțeam că ea chiar era fericită.

Îi culca pe copii. Am încercat să vorbim după cină, dar copiii îi cereau atenție, așa că a mers să le citească o poveste de noapte bună. În primul rând, era mamă. Și abia apoi era sora mea. Mă obișnuiam încet cu asta.

Sofia s-a căsătorit destul de repede, cu primul ei iubit. Nu am înțeles de ce a făcut asta. Îmi amintesc că stăteam în spatele ei în ziua nunții și voiam să-i spun: „Fato, ce faci?”. Am vrut s-o avertizez, s-o încurajez să încerce lucruri diferite, să trăiască puțin, să experimenteze mai mult înainte de a se lega de un singur bărbat pentru toată viața. Eu nu puteam concepe să văd aceeași față lângă mine în fiecare dimineață când mă trezesc... Pentru totdeauna.

În acea zi de august, când sora mea mai mare s-a căsătorit, mă uitam neliniștită în jur, observând invitații de la nuntă. Toți păreau fericiți, entuziasmați și emoționați pentru că Sofia își promitea loialitatea și devotamentul față de cineva pentru tot restul vieții. Restul vieții? Asta înseamnă foarte mult timp! Cum poți să faci un asemenea legământ când ai douăzeci și cinci de ani? Când știi atât de puțin și nici nu ai trăit cu adevărat încă?

Nici acum nu aș fi capabilă să-mi asum un astfel de risc. Și totuși, acum sunt mai în vârstă decât era Sofia în ziua nunții ei. Am un motan, mă simt responsabilă pentru el și probabil că și el, în felul lui, simte o oarecare responsabilitate pentru mine și e mai bine așa.

Desigur, am mai întâlnit oameni, am ieșit la cină, la cinema, la teatru, dar să mă gândesc la un viitor împreună? Niciodată. Viitorul meu era limitat la rezervarea unei vacanțe de iarnă vara sau a unei vacanțe de vară iarna. Poate de aceea relațiile mele nu au fost niciodată de lungă durată... Din păcate, trebuie să recunosc că până acum cea mai bună relație pe care am construit-o a fost cu motanul meu.

Ca teleghidat, Gandalf a sărit în poala mea și a început să se alinte.

– O să-mi vorbești vreodată în limbaj uman?, am întrebat.

M-a privit disprețuitor. De parcă vorbirea umană era doar pentru cei slabi. Am stat acolo o vreme în tăcere deplină. Stăteam des așa, sorbind din atmosfera serii, parcă fără să se termine prea repede.

– Nu poți să ai o familie cu o pisică, obișnuia mama să-mi spună mult prea des.

– Nu cred că o să văd vreodată nepoți de la tine, adăuga tata.

Sofia nu zicea nimic. Trăia propria ei viață și părea cu adevărat fericită. Deși uneori, când vorbeam pe WhatsApp, îmi dădeam seama că era obosită sau iritată. Cred că asta e soarta tuturor mamelor.

Vorbeam, dar ne vedeam rar. Locuiam în părți diferite ale țării și era dificil să ne întâlnim. De aceea, Crăciunul la părinți era sacru. Niciuna dintre noi nu își putea imagina să aibă alte planuri de Crăciun. Până și eu, deși nu am fost niciodată sentimentală sau atașată de tradiții.

Am zâmbit la aceste gânduri.

Îmi plăcea în mod special una dintre tradițiile noastre de Crăciun. Mă gândeam la competiția anuală dintre mine și Sofia pentru a vedea al cui ornament va atârna în vârful bradului. Așa a fost dintotdeauna, de când îmi amintesc. Poate că tocmai de aceea puteam să trec prin viață în viteză, știind că acasă la familia mea va exista mereu un refugiu sigur pentru mine. Indiferent ce aș face în viață sau cine mi-ar fi alături.

Gandalf a sărit de pe genunchii mei și s-a dus să verifice dacă a apărut ceva nou în bolul lui după cină.

M-am ridicat de pe canapea, m-am dus la brad și am aranjat un glob care stătea să cadă. Am zâmbit văzând bradul decorat din belșug. Îl împodobeam cu ornamente pe care le făceam cu mîgală la grădiniță și la școală. Sofia obișnuia să prindă mereu lanțurile cu răbdare, iar eu improvizam cu ornamentele pe care mama le agăța de obicei lângă perete, ca să nu strice magia Crăciunului pe care ea se străduia să o creeze.

Motanul a sărit pe masă și s-a întins peste telecomandă. Colindele au început să se audă.

– Și tu visezi la magia Crăciunului, motănașule?, am întrebat cu voce tare și l-am luat de pe masă. M-a privit cu reproș.

La mine acasă, Gandalf putea să umble oriunde, dar mama cu siguranță n-ar fi tolerat o pisică întinsă pe fața albă de masă de Crăciun.

M-am dus la dulapul unde îmi lăsasem cadourile. În familia mea, era obiceiul ca cel mai mic copil să ia cadourile de sub brad și să le împartă conform etichetelor. Până nu demult, eu eram cea care făcea asta, dar de ceva timp copiii Sofiei se ocupau de acest ritual. Când nu știau încă să citească, mama lor le lipea bilețele colorate ca să știe ce cadou să dea cui. Cadourile pentru mine aveau întotdeauna abțibilduri roz.

Nu le deschideam pe toate deodată. Dispăruseră vremurile când eu și Sofia îl așteptam cu nerăbdare pe Moș Crăciun. Cred că fiecare adult își pierde la un moment dat acea bucurie copilărească.

– De-asta sunt copiii, mi-a spus sora mea astăzi, zâmbind și privindu-i pe Iacob și Iulia, care alergau rîzând prin casă, căutând urmele bătrânului îmbrăcat în roșu. Ca să nu uităm niciodată că fiecare lucru mic merită să fie apreciat.

– Nu am uitat, am spus poate puțin prea aspru, ca și cum aș fi vrut să-i demonstrez că viața pe care am ales-o este destul de bună.

– Uneori uit, spuse Sofia oftând. Și apoi copiii îmi amintesc. De obicei, când dorm.

Anul acela am primit un cadou special de la ea. Stătea sub brad, de parcă fusese uitat acolo. L-am observat doar când am rămas singură.

Un disc de vinil Nirvana era cel mai mare vis neîmplinit al meu. Voiam unul de când aveam vreo zece ani. Părinții mei credeau că muzica lor suna ca gemetele și urletele celor damnați, așa că nu voiau să mi-l cumpere. Iar eu eram atât de sigură că o să-l primesc! Până la urmă, îi cerusem lui Moș Crăciun! Desigur, la zece ani nu mai credeam în Moș Crăciun, dar obiceiul de a-i scrie scrisori rămăsese. Lăsam bilețele cu dorințele noastre pe pervazul ferestrei. Dimineața dispăreau, iar de Crăciun, visurile noastre se materializau miraculos sub brad.

Anul acela, când am scris că îmi doream cu adevărat un album Nirvana, eram sigură că îl voi găsi sub brad. Dar nu l-am găsit. Era un alt disc, o compilație de colinde de Crăciun. Am plâns toată seara.

Sofia și-a primit toate cadourile de pe lista ei. Atunci am simțit o mare nedreptate. De fapt, acest sentiment a însoțit de multe ori relațiile noastre de familie.

Mai târziu am realizat că părinții mei voiau să mă modeleze într-un tipar pe care îl pregătiseră pentru mine. Voiau să trăiesc întreaga viață după un model pe care îl considerau

corect. Probabil credeau că există o singură rețetă pentru fericire. Sunt sigură că doreau ce era mai bun pentru mine. Dar lucrurile nu funcționează așa și tocmai de aceea nu au mers.

Totul a început cu Nirvana, iar apoi nu le-au plăcut nici celelalte alegeri pe care le-am făcut în viață. Din fericire, am avut suficientă putere în mine pentru a urma drumul pe care îl consideram corect. Deși, aici, în casa părinților, mă simțeam din nou ca o fetiță mică, ușor speriată, căreia îi era teamă să-și exprime visurile, pentru că simțea că nu va primi susținerea de care avea nevoie.

Am fost profund impresionată că Sofia își amintise de discul acela. După atâția ani, împlinirea acestui vis avea o altă semnificație - mai sentimentală, iar asta era ultimul lucru la care m-aș fi așteptat din partea mea. Am fost recunoscătoare că nu uitase cât de important era pentru mine și că voia să îmi repare acea dezamăgire.

Am oprit colindele, mi-am scos albumul visat și l-am pus pe vechiul nostru pick-up. Am coborât acul și într-o clipă, eram înconjurată de sunetele pe care le cunoșteam atât de bine.

Îmi aminteau de copilărie. Nu le mai ascultasem de mult timp.

M-am așezat pe canapea și am închis ochii. Nu credeam că amintirile muzicale vor provoca o reacție atât de puternică.

– Ei bine, nu mă așteptam să cobor și să-mi văd sora emoționată din cauza unei melodii care n-are nicio legătură cu Crăciunul, am auzit vocea râzândă a Sofiei.

Tocmai intrase în cameră.

– M-ai prins într-un moment de slăbiciune.

Mi-am șters repede lacrimile.

– Toți avem astfel de momente. Și fiecare este mișcat de ceva. Pentru mine, Crăciunul înseamnă mai mult *Silent night* și colindele cântate de copiii mei, dar întotdeauna am avut o sensibilitate diferită.

– Cred că eu nu am avut deloc; am clătinat din cap.

– Ba da, ai avut. Doar că era diferită de a mea.

Sofia

Când în sfârșit copiii au adormit, am coborât scările. Tot ce voiam era să beau puțină apă și să mă întorc rapid în pat. Eram cu toții oboseți după o călătorie lungă și o schimbare în rutina zilnică. După euforia inițială a poveștilor citite de bunica și bunicul, copiii aveau nevoie de stabilitate, iar pentru ei doar mama conta. Ca întotdeauna.

Așa că părinții mei s-au dus la culcare, ei oricum se culcau devreme de obicei, iar eu le-am citit copiilor o carte pe care mi-o aminteam din copilăria mea și pe care o găsiseră pe raftul din biblioteca bunicilor. Soțul meu a adormit primul, dar copiii, entuziasmați de toate cadourile și de vizită, se gândeau la orice altceva decât la a adormi în brațele lui Morfeu. Când au adormit în sfârșit, eram epuizată și abia așteptam să mă cuibăresc sub plapuma pufoasă pe care mama o pregătea mereu pentru noi când veneam în vizită.

Dar când am văzut-o pe sora mea mai mică, stând singură pe canapea și ascultând muzică care nu avea nicio legătură cu Crăciunul, am decis să rămân puțin cu ea. Am intrat în cameră și i-am văzut lacrimile pe obraji. La început am crezut că era tristă, că se întâmplase ceva, dar acelea erau lacrimi de emoție!

Nu m-aș fi așteptat la astfel de sentimente din partea ei.

Ea a fost mereu puternică. Mult mai puternică decât mine. Am invidiat-o toată viața. Era mai mică decât mine, dar mult mai independentă, încrezătoare și știa întotdeauna ce vrea să obțină în viață. Iar eu? Eu eram sensibilă. Prea sensibilă. Prea sensibilă pentru lumea asta, așa că, încă de când mă știu, a trebuit să mă înconjur de oameni care să aibă grijă de mine. Sunt recunoscătoare că am întâlnit oameni buni. L-am întâlnit pe Matei, soțul meu, încă din școala primară și încă de pe atunci nu ne puteam imagina un alt scenariu pentru viitor decât acela de a fi împreună.

Am auzit de multe ori, nu doar de la Natalia, că drumul pe care l-am ales era plictisitor.

Într-o oarecare măsură, eram de acord cu asta. Aveam o viață plictisitoare... dar minunată. Nu căutam artificii; în parcul de distracții alegeam întotdeauna casa cu oglinzi, care pentru o clipă îmi permitea să văd cum ar fi fost să fiu altcineva. Și niciodată nu mi-a plăcut suficient persoana de pe cealaltă parte a oglinzii încât să vreau să schimb ceva în comportamentul sau în jurul meu.

Îmi iubeam viața. O iubeam tocmai pentru că semăna cu un film monoton și previzibil. Fără întorsături bruște, fără evenimente dramatice. Era o viață liniștită, sigură, cu oameni care mă susțineau, pe care mă puteam baza mereu.

Desigur, o invidiam pe Natalia pentru tăria ei de caracter. Îi admiram sclipirea, inteligența, capacitatea de a-și stabili limite și de a spune „nu”. Eu nu puteam face asta, așa că trebuia să-mi găsesc un refugiu sigur în brațele iubitului meu și, mai târziu, ale soțului meu.

Natalia era ca vântul. Nimeni nu putea să o ajungă din urmă. Își urma visele, ridicând mereu ștacheta. Avea realizări după realizări. Probabil nici măcar nu știam despre majoritatea dintre ele.

Dar poate că sub acea armură dură era vulnerabilă... Poate că era atât de fragilă încât a fost nevoită să-și creeze o carapace rezistentă, ca nimeni să nu o rănească...

Am fost mereu într-o competiție. Pentru orice. Mai ales pentru dragostea părinților noștri, în special a mamei. Îmi amintesc când s-a întors acasă de la spital cu un mic ghemotoc, care s-a dovedit a fi sora mea. Euforia pe care am simțit-o atunci s-a transformat rapid în dezamăgire. Îmi doream un partener de joacă, credeam că mă înțelesesem cu părinții mei că sora mea trebuia să fie puțin mai mare decât mine sau măcar de o vârstă apropiată! Cea mai bună prietenă a mea de atunci avea o astfel de soră! Nu credeam că acest prichindel gălăgios îmi va lua mama de lângă mine. Mama care până atunci fusese doar a mea, dar care de acum înainte avea să fie complet dedicată acestei creaturi solicitante!

Cred că, pe atunci, era mai puțin accent pe nevoile copiilor sau cel puțin nu se vorbea despre asta. Nu se discuta atât de mult despre mindfulness, sănătate mintală, așa cum se face astăzi. Un mic omuleț trebuia pur și simplu să se acomodeze cu noua lui viață. Nu era ușor și provoca multă frustrare. De aceea, când eram însărcinată cu al doilea copil, am citit toate cărțile despre frați și surori disponibile pe piață. Voiam să evit greșelile părinților mei. Am învățat despre mecanismele care guvernează comportamentul unui copil mic pentru a înțelege reacțiile, uneori surprinzătoare, ale celui mai mare. Știam că probabil voi face greșeli fără să-mi dau seama. Cred că toți părinții încearcă să facă ce e mai bine, ghidați de iubire. Totuși, uneori, lucrurile ies altfel decât ne propunem.

Cu timpul, m-am obișnuit, desigur, cu noua situație și am ajuns să-mi iubesc sora mai mică, deși a rămas mereu un ghimpe în sufletul meu. Ar fi fost mai bine dacă aș fi fost mai bine pregătită pentru această schimbare...

Îmi fugise somnul. M-am așezat lângă Natalia, m-am învelit cu o pătură și am ascultat „acele sunete groaznice”, cum obișnuia mama să numească acest gen de muzică.

– După atâția ani, sună la fel de rău, am șoptit. Sincer, nu știu ce anume te emoționează atât de tare.

– Nu muzica mă emoționează, ci faptul că ai ținut minte.

Natalia mi-a zâmbit.

– Am ținut, am zis dând din cap. Bineînțeles.

– Nu cred că cineva din familia noastră va uita vreodată acel Crăciun.

Sora mea oftă.

– Am făcut o criză pentru un cadou care nu mi-a plăcut.

– Și încă ce criză. Dar ar fi putut să-ți cumpere ce ai cerut... Știi, am încercat să o conving pe mama să-ți ia discul acela.

– Când? Acum?

– Nu. Atunci.

Am clătinat din cap.

– Hai să nu stricăm momentul numărând câți ani au trecut.

– Mulți, a spus Natalia zâmbind. Privește doar cât de mult ți s-a schimbat viața de atunci, câte ai realizat...

– Am realizat?, am spus surprinsă. Stau mai mult acasă. Nu am timp să realizez nimic! Lucrez doar cu jumătate de normă și am grijă de casă. Atât.

Natalia m-a privit ca și cum nu înțelegea ce spun.

Îmi admiram sora, urmăream tot ce puteam afla despre ea cu sufletul la gură. Știam că nu aveam nimic de lăudat. Eram contabilă, dar nu îmi puteam dedica atât de mult timp și suflet muncii cum o făceau pentru copiii mei. Am ales conștient această cale în viață, fiind conștientă de consecințe, dar erau momente când mă simțeam un pic invidioasă că ea se realiza într-un mod cu totul diferit.

– Sofia! Ai copii minunați, inteligenți. Ești o mamă extraordinară. Ai construit o relație durabilă... Pare că ai totul! Iar eu? Pisica a sărit în poala ei. Eu îl am pe Gandalf.

– Am ales căi diferite, am spus zâmbind. Și eu... eu niciodată nu am crezut că cineva m-ar putea admira...

– Bineînțeles că da!

Natalia m-a îmbrățișat.

M-am simțit copleșită de căldură. Sora mea frumoasă și deșteaptă admira ceea ce făceam în viață. Uneori simțeam că nimeni nici măcar nu observa. Iar pentru mine asta era cel mai important.

– Chiar ai încercat să o convingi pe mama să-mi cumpere discul?, m-a întrebat după un timp.

– Da. Am dat din cap. M-am dus chiar la magazin cu ea să-i arăt care era. Eram sigură că ți-l va cumpăra...

Îmi amintesc acel Crăciun. Trecuse mult timp de când nu mai credeam în Moș Crăciun, dar în familia noastră toată lumea considera că nu se putea spune asta cu voce tare.

– Dacă nu crezi în Moș Crăciun, pur și simplu nu mai vine, spunea tata.

Până la urmă, nimănui nu-i place să renunțe la cadouri, așa că niciunul dintre noi nu îndrăzneam să spună ceva. La începutul lui decembrie, lăsam întotdeauna bilețele cu dorințele noastre pe pervazul ferestrei. Eram un copil foarte curios, așa că, după ce toți adormeau, coboram tiptil să citesc ce scriseseră părinții și Natalia în scrisorile lor.

Anul acela, pe lista ei de dorințe nu era decât acel album. Când închideam ochii, parcă vedeam încă cele zece buline scrise cu markere de culori diferite. În fiecare dintre acele buline, sora mea cerea același lucru...

Era sigură că părinții noștri îi vor îndeplini visul. De obicei, era mai ușor să-l conving pe tata să facă ceva, așa că am apelat mai întâi la el. Tata avea o slăbiciune pentru noi.

– Tată, îmi dorește din tot sufletul discul ăsta, i-am spus. Promite că nu o să uiți.

– Nu o să uit. Scrie-mi numele albumului.

L-am scris cu majuscule, ca să fiu sigură că va cumpăra albumul corect. După aceea, am verificat de mai multe ori să mă asigur că îl va cumpăra.

Cu câteva zile înainte de Crăciun, am văzut un disc de colinde pe masă. De obicei, eu eram cea care împacheta cadourile pentru tata, iar de data asta tot pe mine mă rugase să fac asta. Erau niște cosmetice, câteva cărți și acel disc.

– E pentru mama?, am întrebat, desfăcând hârtia colorată de pe rolă.

– Nu, pentru Natalia.

– Pentru Natalia? am întrebat șocată. Colinde cântate de un cor bărbătesc? Tată, dar nu asta și-a dorit.

– Știu. Tata a ridicat din umeri. Mama s-a dus la magazin, a ascultat câteva melodii de la tipul ăla, Nirvana, și a zis că nu crede că îi va plăcea genul ăsta de muzică...

– Tată, îmi dorește mult discul ăla! Ai văzut că nu a scris nimic altceva în scrisoare? De ce decide mama ce ar trebui să-i placă Nataliei?

– Ascultă, dragă, știu... Dar asta a decis mama... M-a privit de parcă tocmai își amintea cum ar trebui să vorbească cu mine. Mama și cu mine am decis că o compilație de Crăciun ar fi mai potrivită pentru o fetiță de zece ani.

Mi-am dat seama că asta îi va strica Crăciunul Nataliei.

Știam asta și voiam să fac ceva în privința asta. Am căutat prin magazinele din apropiere. Acum doar aș fi căutat pe Internet, dar atunci nu aveam această opțiune. Nu am găsit discul visat de sora mea nicăieri. Nu prea aveam de unde alege în orașelul nostru, iar înainte de Crăciun totul era vândut. Aveam o misiune, un scop pe care nu reușeam să-l ating. Voiam să folosesc banii pe care îi strânsesem cu greu din alocația mea pentru a-i împlini visul Nataliei. Am făcut tot ce putea face o adolescență de cincisprezece ani, motivată de dorința de a-i face o bucurie surorii mai mici.

– Nu mai face atâta caz, a spus mama când am încercat să o fac să se răzgândească. Astăzi visează la asta, mâine va fi altceva. Va primi niște colinde frumoase de Crăciun.

N-am împachetat eu cadoul acela. Cred că tata a făcut-o. În acea seară de Ajun, am privit-o pe sora mea și i-am văzut expresia schimbându-se. Mai întâi am văzut bucuria în ochii ei când a observat forma distinctivă sub brad. Știa că e un disc. Apoi, a stat pe ghimpi. Nu mai putea să aștepte să rupă hârtia în care era învelit cadoul. Când a făcut-o, am văzut dezamăgirea imensă de pe fața ei. Atunci, aș fi făcut orice pentru a-i împlini visul!

Cu timpul, amintirea acestui eveniment s-a estompat. Ne-am cumpărat cadouri diverse. Unele s-au dovedit a fi o idee bună, altele - mai puțin bună. Anul acesta, în septembrie, i-am vizitat pe părinți. Căutam ceva în pod și am dat peste scrisoarea în care sora mea scrisese cu zece markere colorate ce își dorea de Crăciun. Mi-a venit o idee pentru o surpriză de Crăciun pentru ea.

Natalia

– Voiam să-ți arăt ceva, spuse Sofia. Se ridică de pe canapea ca să-și ia geanta și începu să caute frenetic prin ea.

– Mi-am primit deja cadoul, zâmbi ea. Cel visat.

– Aș fi cumpărat-o mai devreme, dar am uitat.

Sora mea scoase o bucată de hârtie împăturită în două.

– Ce e asta?

– Uită-te.

Nu-mi venea să cred. Era scrisoarea mea către moș Crăciun, de acum mulți ani. Recunoșteam scrisul mic, care nu se schimbasese foarte mult.

– Eram disperată, am recunoscut. Am scris același lucru de zece ori.

– Așa pare. Voiam atât de mult ca visurile tale să se împlinească, pentru că tu mereu obțineai ce îți doreai. Dar atunci nu a fost așa. Din fericire, după aceea, mereu ți-ai împlinit visurile.

– Asta crezi?, am spus surprinsă. Nu sunt așa sigură de asta. Tu erai cea care știa mereu ce vrea și care, drept urmare, își îndeplinea visurile. Eu cred că m-am luptat toată viața. Și încă mă mai lupt, într-o oarecare măsură...

– Ești fericită?, întrebă Sofia.

– Sunt. Îmi place viața mea. Cel mai important, acum știu că nu trebuie să explic nimic nimănui. Mai ales nu alegerile mele. Dacă vreau să merg înainte, asta fac. Dacă vreau să o iau la dreapta sau la stânga, o fac. Și știu că, dacă se întâmplă ceva, doar eu suport consecințele deciziilor mele.

– Mama nici nu te mai întreabă când o să aduci pe cineva să-i cunoască, admise sora mea.

– Slavă Domnului. Cred că poți să te gândești cu adevărat la o relație, la construirea unui viitor cu altcineva, doar când ți-ai pus ordine în minte. Nu eram pregătită pentru asta mai devreme.

– Eu mi-am început relația destul de devreme... spuse Sofia.

– Tu ai fost mereu pregătită. Erai sora perfectă mai mare, cu tot ce aveai nevoie în rucsac: un plasture, un ac și ață, calmante. Știai cum să faci față problemelor care apăreau în viața mea. Am îmbrățișat-o.

– Și încă știi. Până la urmă, te sun tot timpul, chiar și când am o durere de cap sau de stomac.

– Așa e, a râs Sofia. Crezi că ți-ai pus totul în ordine în cap?

– Nu sunt sigură. Am reflectat puțin la asta. Cu siguranță, mă lupt mai puțin. Sunt mai fermă. Știu ce nu-mi place sau ce e inacceptabil pentru mine. Și știi ce? Cred că, de când am început să vorbesc despre asta cu voce tare, oamenii au început să mă ia mai în serios.

– Am avut întotdeauna probleme cu asta, aprobă Sofia. Mă bucur că ai mei copii știu să își stabilească limite. Uneori chiar prea mult, continuă ea râzând.

– Asta le va prinde bine în cele din urmă, am spus.

Am privit pe fereastră. Ninge cu fulgi mari, iar luminile caselor din vecini sclipeau. Era frumos. Când eram mai mici, obișnuiam să ieșim la plimbare seara. După cină, ne îmbrăcam cu haine călduroase și mergeam să le urăm prietenilor noștri *Crăciun fericit*. La început, diferența de vârstă dintre noi părea semnificativă, dar, cu timpul, s-a dovedit complet irelevantă și am ajuns să avem aceiași prieteni. Cutreieram străzile orașului cu termosuri pline cu ceai fierbinte, întâlnindu-ne în piața centrală, lângă bradul uriaș, și petreceam puțin timp împreună într-o zi care, de obicei, era dedicată familiei.

Apoi ne întorceam acasă, înghețați de frig. Robert, de obicei, ne conducea până la ușă, spunea politicos „noapte bună” și, când Sofia se ducea la culcare, se întorcea tiptil la mine... Am zâmbit la aceste gânduri. Odată ne-am uitat la tot felul de lucruri la microscop până spre dimineață. Pe atunci eram sigură că o să devin biolog.

Ei bine, acele vremuri nu se mai întorc. Nu realizasem atunci că acele vizite târzii de la prietenul meu, acele conversații lungi, deveniseră parte din tradiția noastră de Crăciun... Mi-e foarte dor de asta.

- Hai să ieșim. Ca pe vremuri, am spus arătând cu capul spre fereastră.
- Acum?, întrebă Sofia surprinsă.
- E abia zece seara.
- Pe la zece eu sunt deja în pat și dorm.

Sora mea clătină din cap.

- Uneori, la ora asta abia mă pregătesc să ies. Un pic de machiaj, o rochie...
- Nu o să mă convingi.
- Machiaj ai deja. Nu trebuie să te îmbraci cu rochie, ba chiar îți recomand ceva mai gros.

Am privit-o. Te rog, doar câteva minute. Să vedem dacă acum Crăciunul arată la fel ca pe vremuri. Hai, fă ceva diferit măcar o dată!

Sofia m-a privit și a zâmbit.

- Bine. O să-mi pun o pereche de pantaloni călduroși și o să pun niște ceai în termos.
- Deci ieșim pentru mai mult timp?
- Nu, dar tradiția e tradiție. Ceaiul e obligatoriu. Ca întotdeauna.

Sofia

Nu știu de ce am fost de acord cu această plimbare de Crăciun noaptea. Poate pentru că voiam să-i îndeplinesc încă o dorință surorii mele? Era mai mică, așa că mă obișnuisem să-i fac pe plac și să o ajut. Sau poate pentru că mi-era dor de trecut? Zilele mele erau toate la fel. Mă culcam devreme pentru că dimineața trebuia să-i duc pe copii la grădiniță și la școală, iar apoi să ajung la serviciu și să termin tot ce era de făcut înainte de a-i lua din nou acasă.

Poate că Natalia avea dreptate, poate uneori merită să faci ceva diferit. Chiar și cu prețul pe care-l plătești ziua următoare. Și știam că nu va trebui să mă trezesc devreme a doua zi, pentru că bunicii aveau grijă de copii. Le duc mereu dorul.

Ne-am îmbrăcat cu haine călduroase și am ieșit afară. Pe trotuare și pe străzi era deja multă zăpadă, iar copacii din jur se aplecau sub pătura albă tot mai grea. Sub pașii noștri se auzea un scârțâit plăcut.

M-am întors, privind fereastra luminată a casei noastre.

- Am uitat să stingem lumina, am observat.
- Întotdeauna uităm de asta, a spus Natalia râzând.
- Tradiția trebuie păstrată. Am reflectat. Tata mereu bombănea că lăsam lumina aprinsă.

Se enerva, dar tu mereu îți asumai vina.

- Dar tu niciodată nu uiți de nimic! Eu eram cea care uita!
- De data asta eu am fost ultima care a ieșit din cameră. Am clătinat din cap.
- Nu sunt așa sigură. Natalia mă privi cu subînțeles. Ca întotdeauna.

Am mers mai departe, ținându-ne de mână. Sora mea purta căciula lui Iacob. Un ciucure colorat sărea vesel pe capul ei. Înfășurată într-un fular cu dungi multicolore, cu obrazii roșii, arăta ca o fetiță.

– Arăți ca o fetiță.

Mă privi cu admirație evidentă.

– Voiam să spun același lucru despre tine. Am râs. Mai ales cu căciula aia cu ciucurele uriaș.

– Nu ne-am schimbat deloc.

Ea a aprobat.

– Nu ne-am schimbat, dar parcă lumea s-a schimbat.

M-am ferit când un băiat a trecut în viteză pe lângă mine.

– Dacă nu mă dădeam la o parte, am fi căzut amândoi. După câteva clipe, un grup de copii a trecut pe lângă noi, bucuroși că ninge. Râdeau și strigau, exact ca noi, nu demult.

– Sau poate lumea nu s-a schimbat atât de mult?, se gândește Natalia. Până la urmă, toată lumea își dorește același lucru. Fericirea. Cel mai important lucru este să găsești drumul potrivit pentru a ajunge acolo. Fericirea este diferită pentru fiecare, la fel și calea pentru a o găsi.

Ne-am uitat prin ferestrele oamenilor, la fel ca în trecut. Prin perdele, vedeam că fiecare avea propria rețetă pentru fericire. Unii mâncau fursecuri de Crăciun, în timp ce pe alte mese erau farfurii cu sushi. Un cuplu dansa, iar printr-o altă fereastră se vedea o întreagă familie jucând jocuri de societate.

Toți zâmbeau.

Fericirea avea forme diferite.

Deodată, mi-a sunat telefonul.

– Alo, tată? am răspuns. Credeam că dormi.

– Încă nu dorm, a răsunat vocea tatălui nostru. Unde sunteți?

– Am ieșit la o plimbare. Ca de obicei.

– Văd asta! Și, ca de obicei, ați uitat să stingeți lumina din sufragerie! Bani nu cresc în copaci...

Am privit-o pe Natalia cu subînțeles.

– Eu sunt de vină!, strigă sora mea în receptor. Eu nu am stins lumina!

– Nu-i adevărat!, am protestat. Eu am fost ultima care a ieșit din cameră. Și probabil tot eu acum zece ani!

– Nu înțeleg, despre ce vorbiți?

Tata era clar confuz.

– Nu contează, tată. Mă bucur că am lăsat lumina aprinsă, măcar așa ne-ai sunat! Ai avut un motiv!

– Copiii dorm, schimbă tata subiectul. Am intrat să mă asigur.

– Minunat, mulțumim.

– Iulia s-a cuibărit cu pisica.

– Iulia doarme cu motanul, i-am șoptit Nataliei.

– Trădătorul!, spuse ea, clătînând din cap neîncrezătoare.

Natalia

Nu mă așteptam ca pisica mea să fie capabilă de sentimente pozitive față de altcineva în afară de mine. Am trecut prin multe împreună, iar eu eram singura în care avea încredere cu adevărat... L-am luat când era într-o stare dezastruoasă. Deși era de rasă pură și acum arată minunat, nu a îndeplinit anumite cerințe ale fostului său stăpân și a ajuns în stradă. Mai precis, fusese aruncat în stradă pe fereastră.

Nu mă întorc des la acele amintiri, dar cu greu, eu și medicii am reușit să-l punem pe Gandalf pe picioare. Una dintre lăbuțele lui a rămas mai puțin agilă. Din păcate, a trebuit să sufere consecințele acțiunilor omului care ar fi trebuit să fie responsabil pentru el toată viața. Din fericire, asta nu l-a împiedicat să poată merge.

Cred că a depășit majoritatea traumelor sale de-a lungul anilor petrecuți împreună, dar nu avea încredere în nimeni în afară de mine. Până azi. M-a surprins că dormea lângă Iulia. Chiar voiam să văd asta cu ochii mei.

Sofia terminase de vorbit cu tata.

– Mereu suna pentru luminile alea, spuse ea râzând. Am uitat complet de asta. Unele lucruri nu se schimbă niciodată.

– Am senzația că aici, în orașul nostru natal, sunt multe lucruri care nu s-au schimbat. Am fost de acord. De asta îmi place atât de mult să mă întorc acasă. Îmi aduce liniște, pentru că în rest, timpul parcă trece de trei ori mai repede.

– Uneori trebuie doar să te oprești pentru o clipă. Să te forțezi să o faci. Pentru binele tău.

– Da. Cred că încep încet-încet să înțeleg asta.

Sofia avea dreptate. Tânjeam după o oarecare constanță. Nu aș spune-o cu voce tare, dar până acum viața mi-a arătat că, ori de câte ori se întâmpla ceva rău, mă întorceam acasă. Ca atunci când nu am reușit să plec într-un schimb de studii în Franța sau când m-am întors cu inima frântă dintr-un alt schimb de experiență. Un italian foarte arătos și extrem de fermecător m-a amețit și după câteva luni m-a părăsit. Pur și simplu se plictisise de mine.

Am plâns în brațele mamei, iar apoi în brațele Sofiei, care a lăsat totul și a venit să fie cu mine. Întotdeauna spuneam „Mă duc acasă,” chiar dacă locuiam deja în altă parte. Am realizat că acasă nu înseamnă doar niște ziduri, ci acei oameni la care te poți întoarce mereu. Oameni care nu te întrebă prea multe, doar te îmbrățișează, îți fac o cană de ceai fierbinte și vorbesc cu tine sau stau în liniște toată noaptea.

Acasă. Când am început să mă gândesc la apartamentul meu în felul acesta? Cred că a fost atunci când l-am luat pe Gandalf. Pentru că aveam pe cineva la care să mă întorc. Chiar dacă pisica mea nu a învățat încă să facă ceai.

Ne îndreptam spre piața centrală, unde obișnuiam să ne întâlnim cu prietenii. Prietenii noștri din copilărie și adolescență s-au risipit prin lume. Probabil unii dintre ei veniseră acasă de Crăciun, dar nu credeam că ar ieși la plimbare la miezul nopții.

– Natalia? Sofia? Am auzit o voce în spatele nostru.

– Robert! am strigat.

Nu l-am recunoscut la început. Îmi aminteam de un adolescent slab, dar acum în fața mea stătea un bărbat bine făcut, cu barbă atent îngrijită, în care fulgii de zăpadă străluceau, topindu-se.

– Ce plăcere să te văd! M-a îmbrățișat. L-am întors îmbrățișarea.

Cât timp a trecut? Nu știu. Nu-mi amintesc când l-am văzut ultima oară. Probabil de Crăciun, acum ceva timp... Am păstrat legătura acum câțiva ani, pe Facebook, când l-am luat pe

Gandalf, dar în rest, nimic... Eram foarte apropiați în liceu, apoi am plecat amândoi la facultate. Și totul s-a destrămat. Dar a fost ceva între noi cu adevărat? Dacă ar fi fost, nu am fi permis să mergem pe drumuri separate.

Cred că niciunul dintre noi nu era pregătit pentru o relație mai apropiată atunci. Aveam optsprezece ani și ni se părea că lumea întregă ne era deschisă. Poate chiar era. Robert a mers să studieze medicina veterinară, iar eu am ales marketingul. Pe atunci, o distanță de cinci sute de kilometri părea un obstacol pentru orice relație. Oricum, ne păsa de lucruri diferite. Robert salva animale fără adăpost, eu învățam cum să fac corporațiile să atingă mari performanțe în vânzări... Nu ne gândeam prea mult la ce aveam în suflet. Sau poate că viața părea să însemne cu totul altceva.

– Ne întrebam doar dacă vom întâlni pe cineva cunoscut.

Gândurile mele fură întrerupte de Sofia. E bine că a spus ea ceva, pentru că eu nu reușeam să scot niciun cuvânt. Nu mă așteptam ca întâlnirea cu Robert să mă tulbure atât de mult.

– Vin în piață în fiecare seară de ceva vreme, zâmbi el. De când m-am întors în orașul nostru. Hrănesc pisicile fără stăpân și văd dacă vreuna are nevoie de mine, apoi le duc la clinică și mă apuc de treabă.

Patru pisici apărură brusc lângă noi. Se frecau de picioarele noastre și cereau insistent cina. Robert scoase castroanele din rucsac și le așeză pe un zid din apropiere. Pisicile se așezară cuminiți, așteptând răbdătoare.

– Văd că le-ai educat bine, am spus.

– Cele mai cuminiți sunt deja tolănite pe canapele în case bune, zise el, împărțindu-le mâncarea. Încerc să le îmblânzesc pe astea, ca să le găsesc oameni care să le iubească.

– Mama zicea că ai o clinică veterinară aici, spuse Sofia.

Nu știam asta. Poate aș fi insistat și mai mult pentru plimbare. Sau l-aș fi adus pe Gandalf să i-l prezint lui Robert. Sau poate... aș fi evitat întâlnirea...

Nu îmi înțelegeam sentimentele.

– Da, m-am mutat înapoi de ceva vreme. În vechiul cartier.

Pisicile fuseseră hrănite și își terminau toaleta de seară. Vorbeam de parcă nu fusesem despărțiți de ani de tăcere, de parcă tocmai ne-am fi despărțit.

– Poate vii la noi pentru o ceașcă de ceai!, spuse Sofia.

– La ora asta?

Robert era surprins.

– N-ar fi prima oară.

Sora mea ne privi cu subînțeles.

– Știai despre asta?

Ne privirăm unul pe altul surprinși.

– Desigur că știam. Îți acopeream spatele față de părinți. Pot să o fac și acum.

Am întins mâinile neputincioasă. Am fost inundată de amintiri cu Robert venind să mă vadă când părea că toată casa adormise. Se furișa în camera mea doar pentru a ieși tiptil o oră sau două mai târziu. lubeam serile acelea când ne puteam cuibări pe ascuns și vorbeam despre toate și despre nimic. Părinții mei n-ar fi fost deloc încântați să știe că aveam un musafir atât de târziu... Nu credeam că Sofia știa. Și niciodată nu a dat nici cel mai mic semn că știa.

– Hai, să mergem acasă. Se face frig. Mă bucur că te-am întâlnit, Robert, măcar cineva o să aprecieze prăjiturile noastre.

– Avem două, am spus.

– N-ați scăpat încă de rivalitate?, a râs el. Întotdeauna ați făcut două. Care e mai bună de data asta?

– A mea!, am strigat amândouă în cor.

Robert clătină din cap neîncrezător.

– Da, am ajuns și la concluzia că unele lucruri în viață nu se schimbă niciodată. Și că e o plăcere să te întorci la unele dintre ele...

Am intrat în casă. Eram adult, dar încă simțeam că trebuie să mă furișez. Ca și cum ar trebui să ascund faptul că Robert venise să mă vadă noaptea.

– Ok. Nu o să spun nimănui. Sofia a anticipat îndoielile mele, făcându-mi cu ochiul. O să vă fac niște ceai și urc la etaj. Nu mă băgați în seamă.

Robert a pornit pick-up-ul. Se simțea ca acasă, la urma urmei, fusese aici de multe ori. Sufrageria părinților arăta exact ca acum douăzeci de ani.

– Nirvana? Nu am mai ascultat albumul ăsta de o veșnicie!, exclamă el cu bucurie.

– Chiar vă las singuri, spuse Sofia, oftând. Noapte bună!

Am stat acolo pentru o vreme și ne-am simțit ca pe vremuri.

Poate că definiția fericirii se schimbă odată cu vârsta. Poate ceea ce ni se părea obișnuit atunci, mai târziu numim fericire.

Am vorbit mult și cred că amândoi ne doream ca noaptea să nu se sfârșească.

– Mătușă, nu putem să dormim.

Lulia intră brusc în cameră, ținându-l pe Gandalf în brațe.

Motanul meu nu permitea așa ceva. Fugea chiar și din brațele mele!

– Veniți să stați cu noi, spuse Robert. Am văzut un microscop acolo. E cadoul tău?

– Da.

– Vrei să vezi cum arată un fir de păr de pisică?

– Da, te rog!, exclamă Lulia. Dar nu o să-l rupem de pe el! Trebuie să-l căutăm pe canapea!

Robert a pus microscopul pe masă și a pregătit totul. Se uitau intens la firul de păr, în timp ce Gandalf, fără să știe că blana lui era analizată, stătea întins lângă bolul de turtă dulce de pe masa de Crăciun. Îi priveam cu tandrețe. Mă vedeam pe mine însămi de ani în urmă în fiica Sofiei. Priveam lumea cu aceeași curiozitate ca ea. Tot ce era nou mă entuziasma la fel ca pe ea. Abordam viața cu aceeași energie ca Lulia. Îmi plăcea să învăț și să pun milioane de întrebări. Acum o ascultam cum îi pune întrebări lui Robert, iar el îi răspundea cu răbdare.

Nu a trecut mult timp când am auzit mai mulți pași pe hol.

– Mi-e sete, spuse Iacob, întinzându-se. Pot să iau puțină apă?

– Desigur. Am zâmbit.

Iacob stătea și dansa în ritmul muzicii de pe discul pe care l-am primit de la sora mea. Și el era ca mine. Sunetele astea clar îl emoționau.

– Copiii noștri sunt aici? Sofia a intrat a doua oară în bucătărie în acea noapte.

– O petrecere fără noi? Soțul ei, Matei, stătea chiar în spatele ei.

– O petrecere de Crăciun după program, am spus eu râzând.

– Ne-ar plăcea să ne alăturăm, a zâmbit sora mea.

Am stat aproape până în zori. Uneori e ok.

Eu și Sofia, îmbrățișate sub aceeași pătură, ne-am amintit de tot ce aveam în comun și ne-am explicat una alteia lumile noastre, pe care nu le înțelegeam. Lumi care uneori erau foarte diferite.

Lulia, Robert și Matei, însoțiți de Gandalf, care era clar topit după nepoata mea, examinau tot ce putea fi găsit în bucătărie și pus pe o lamă sub microscop, iar Iacob a pus din nou discul pe care îl primisem cadou.

– Mami, îmi plac colindele mătușii, a zis el, scuturându-și energic buclele. Buni!, strigă el când a văzut-o pe mama intrând în cameră. Nu poți dormi nici tu?

– Bună, Robert, mă bucur să te văd!, spuse mama cu un zâmbet la vederea prietenului meu. Dați mai încet gălăgia aia!, adăugă ea, acoperindu-și teatral urechile.

– Bunico! Asta trebuie să ascuți tare!, spuse băiatul surorii mele. Crezi că dacă îi scriu lui moș Crăciun să-mi aducă așa ceva la anul, o să o facă?

Eu și sora mea am râs amândouă. Am privit-o pe mama așteptând un răspuns.

– Sunt sigură că o va face. S-a așezat într-un fotoliu, oftând.

La început am avut impresia că vrea să-l dea jos pe Gandalf de pe masă, dar a renunțat și l-a mângâiat după ureche. Pisica mea, mereu suspicioasă și temătoare, a privit-o prietenos și a început să toarcă. Nu-l recunoșteam!

– E cineva jos? A lăsat cineva lumina aprinsă iar? Am auzit vocea tatei venind de pe scară. Nu ne mai puteam opri din râs.

– Hai la noi, bunicule! E petrecere! strigă Iacob, trăgând-o de mână pe bunica lui ca să danseze cu el.

Am mai făcut ceai. Am tăiat câteva felii din prăjitura Sofiei și câteva din a mea.

Priveam cu fericire această lume pe care o împărțeam.

Urmăm drumuri diferite în viață. Uneori sunt întortocheate și e în regulă să fie așa. Alteori ne abatem pe alei întunecate. Cel mai important lucru e să avem pe cineva care să ne ajute să ne regăsim drumul când ne rătăcim. Să avem oameni dragi, ale căror destine pot fi diferite de ale noastre, dar cu care ne mai intersectăm din când în când.

Putem doar spera că îi vom întâlni mereu în stația numită FERICIRE.